

הבועה

עורך: אמנון הררי
Amnon Harari

הזונה שאתם מכירים

אלפי נשים בזנות פועלות בתל אביב. למרות המיתוס, חלקן הגדול מסתובבות בינינו, עם עבודת יום סדירה וחיי חברה תקינים למראה. כל זה לא ימנע מהגוף והנפש שלהן להתרסק. נפגשנו עם אחת כזו, ועם האנשים הטובים שעזרו לה | קרן טאוב

ראיתי את הבנות מסתובבות עם בייבידול והתחלתי לשאול שאלות, ולאט לאט הסבירו לי. זה היה נשמע לי הזוי, כמו בסרטים, היא נזכרת. תוך זמן קצר עברה להתגורר עם אחת הבנות שהכירה בעבודה, ומשם הדרך לשינוי בתפקיד הייתה קצרה. "היא כל הזמן הסבירה לי כמה זה כדאי, כמה זה טוב, ויום אחד החלטתי שגם אני נכנסת לחדרים. מראש נראה לי שלזה ייעדו אותי, כי לא באמת היה בי צורך כפקידה. מרגע שנכנסים לחדרים, נשאבים לזה תוך שניות. תשומת הלב, הכסף, התחושה שאת שווה משהו. אני לא כועסת על הבחורה שמשכה אותי לזה, אני יכולה להבין אותה. כשאת שם את בהכחשה טוטאלית, את בטוחה באמת שזה המקום הכי טוב בשבילך, שהגעת לגן עדן."

עבודה משרדית ביום, זנות בלילה

ובכל זאת, אחרי הלילה הראשון, מאיה ברחו. "נעלמתי כמעט לחודש", היא מספרת. "היה לי מאוד קשה, הרגשתי מלוכלכת,

במבט מן הצד לא תראו על מאיה (שם בדוי) כלום. גדלה במרכז הארץ בבית יציב כלכלית, סיימה בגרות במגמת פסיכולוגיה, שירתה בצבא וחלמה להיות עורכת דין. ובכל זאת, על רקע של מציאות קשה בבית ופגיעות מיניות, מצאה מאיה את עצמה בגיל 21 מקיימת חיים כפולים: בכוקר צעירה תל אביבית רגילה, עם עבודה מכובדת וחיי חברה, ובלילה נכנסת לעבודתה השנייה באחד מחדרי בית הזונות. 12 שעות משמרת, 40 דקות לקוח - תעשו את החשבון לבד. "הסטיגמה על זונות היא שכולן רוסיות, כולן נרקומניות, כולן באות משכונות מצוקה. אבל האמת היא שהרוב שם כמוני", היא מספרת. לפי נתוני משרד הרווחה, מתוך כ־12 אלף נשים וגברים בזנות בישראל, כמחצית נולדו בישראל, ולרובם השכלה תיכונית לפחות. לכשליש מהגברים והנשים שבזנות יש השכלה אקדמית. השבוע פורסם שהיוזמה להפלייל את צרכני הזנות עצמם מתקרמת. עד שתושלם, עוד ועוד בחורות כמו מאיה ימשיכו להיות בסיוט.

זה התחיל אחרי הצבא, כשמאיה חיפשה עבודה נוספת להשלמת הכנסה. בדירה דיסקרטית בתל אביב, כמה שנראה ממבט ראשון כעבודה פקידותית במכון עיסוי, התגלתה העבודה כמשהו אחר לחלוטין. "לא היה לי מושג לאן הגעתי.

התקשיתי להתפשט מול אדם שאני לא מכירה. אבל עם כל הקושי, חזרתי. לא בגלל הכסף, אלא כי יש משהו בתחושה הזו, האדם שאיתך בחדר שיודע לתת לך את התשומת לב ואת היחס ואת המילה שאת בדיוק צריכה לשמוע.

והגוף לומד". כמעט ארבע שנים הייתה חוזרת בלילות אל החדרים, מדי פעם בורחת ושוב חוזרת, וכל הזמן ממשיכה לנהל חיים רגילים למראה. "תמיד שמרתי גם על עבודה נורמטיבית בכוקר. אם היית רואה אותי במשרד לא היית מנחשת בחיים שזה מה שאני עושה בלילה, כמו שני אנשים שחיים בגוף אחד. הכל היה כרגיל, החברים, המשפחה. יצרתי אשליה שהכל בסדר. אבל במוכן מסוים נראה לי שהם ידעו. מי שאמור להכיר אותך באמת יכול לראות את הזיוף, אבל כמעט אף אחד לא ניסה לדבר איתי על זה". לאט לאט מצבה של מאיה הידרדר. "היו ימים שהייתי מגיעה הביתה וכמעט מתרחצת באקונומיקה, לנסות לנקות את הלב. זה מייצר לך הפרעות ניקיון. הפרעות אכילה". מאיה הייתה בדאון, שררית

"מישהי
סיפרה שעוד
לפני המשמרת
כבר הייתה
חייבת לבעל
המקום 500
ש"ח על
אלכוהול
וסמים שצרכה
כדי לאלחש
את עצמה
לפני שזה
מתחיל"

12 אלף
נשים
וגברים
בזנות
בישראל

43%
נולדו
בישראל

62%
אמהות
לילדים

35%
בעלות
השכלה
אקדמית

95%
עברו
תקיפה
מינית
בילדותן

"עדיין לא סלחתי לעצמי.
זה עוד יקרה"
מאיה (שם בדוי)
(צילום: אילן אטיאס)

צריכות לפצות את עצמן. הן קונות עוד ועוד דברים ויוצרות חובות, וזה בור ללא תחתית. בעלי המקום גם מזהים את זה ומציעים להן הלוואות בריבית, משלמים להן שכר דירה וקונים להן תוספות שיער, ויוצרים תלות כלכלית שמשאירה אותן במקום."

המקרה של מאיה מוכיח שגם אם לא באת ממצוקה כלכלית, הונות עשויה ליצור מצוקה כזאת. "אני לא הגעתי בשביל הכסף", היא מבהירה. "אם הייתי נמצאת שם בשביל זה, הייתי יכולה להגדיר קו - אני אעשה מספיק כסף בשביל תואר ואז אעזוב. שמעתי את המשפט הזה לא מעט פעמים שם, ואף פעם זה לא קרה. כשיצאתי, השארתי אחריי חובות ענקיים בשוק האפור. עד היום, אם להיות כנה, אין לי מושג מה הולך לקרות עם זה, אבל אני מבינה כבר שזה לא שווה את המחיר של להיות שם."

עם הבנות שהכירה בעבודה היא כבר לא שומרת על קשר, מחשש שתישאב מחדש לעולם הזה. "אני לא לוקחת סיכונים", היא אומרת. "כשהייתי שם, חשבתי שאשאר שם לנצח. הייתי בטוחה שאני שם מבחירה, והייתי צריכה להבין למה אני שם כדי לצאת". ובכל זאת, כלפי עצמה היא עדיין חשה כעס. "אחרי יותר משנה בשיקום, היום אני מבינה שזה חלק ממני, אבל עדיין לא סלחתי לעצמי. זה עוד יקרה."

מהורים שהכריחו לצפות בפורנו ועד אונס על ידי בני משפחה קרובים, "הפגיעה המינית מקבעת את התפיסה של הילדה מגיל מאד צעיר שקשר נכנה דרך הגוף, שהיא אובייקט וחפץ ורק כך תוכל להיות מוערכת ושווה ולקבל תשומת לב", היא מסבירה.

"מה שעוברות הנשים האלו הוא דברים שהגוף והנפש לא בנויים לשרוד", מוסיפה זאבירבלין. "כדי להתמודד עם זה הן מתנתקות, במעין מנגנון דיסוציאטיבי שילדה שעוברת תקיפה מינית לאורך זמן לומדת לפתח". כלי נוסף להתמודדות הוא חומרים מאלחשים - אלכוהול, כדורים פסיכיאטריים וסמים. "הייתה אצלנו בחורה שסיפרה שבדירה שעבדה בה, עוד לפני המשמרת, עוד לפני הלקוחות, כבר הייתה חייבת לבעל המקום 500 ש"ח על האלכוהול והסמים שצרכה כדי לאלחש את עצמה לפני שזה מתחיל".

מלכודת הכסף

הנושא הכלכלי, כך נראה, הוא עוד מיתוס מוטעה על עולם הזנות. "אחת האשליות בציבור, והרבה פעמים גם של הנשים עצמן, היא שבזנות עושים כסף, זו מלכודת. הטריגר להיכנס הוא אולי מצב כלכלי, אבל הנשים שנכנסות לזנות יוצאות מרוסקות כלכלית. הכסף המהיר הזה, שהוא לא כסף קל בכלל, הולך מהר כי הן

כיבור ללא תהתית", כלשונה, אבל את החיים "הרגילים" היא המשיכה לנהל. ביום שישי אחר, כשראתה מה קורה לבתה, התליטה אמה של מאיה לשבור שתיקה. "הייתי כבר על הקצה, במצב מזויע, ואימא שכנעה אותי. היא אמרה לי - עכשיו זה הזמן. התקשרנו למנהלת קו הסיוע של סלעית. אפילו שהפרענו לה באמצע ארוחת הערב, תוך שעה כבר הייתי בהוסטל".

תוכנית סלעית, שנועדה לסייע לנשים לצאת ממעגל הזנות, פועלת בתל אביב כבר שמונה שנים ומאז סייעה ליותר מ-1,200 צעירות. התוכנית, שממומנת על ידי משרד העבודה והרווחה ומופעלת בשיתוף העירייה, כוללת מרכז חירום שנותן עזרה מיידית למי שזקוקה לה, הוסטל שיקומי ארוך טווח ומרכז יומי, כולם בליווי של צוות טיפולי ומנטוריות, חלקן בוגרות התוכנית בעצמן. "זנות זה אולי התחום שיש בו הכי הרבה אשמה", אומרת נעמה זאבירבלין, קרימינולוגית קלינית ועובדת סוציאלית, שמנהלת את סלעית מהקמתה. "ער סלעית נשים במעגל הזנות היו שקופות, לא היה שום מענה ייחודי עבורן, והן הרגישו שהן לא יכולות לדבר. פתאום נהיה לנשים מקום בטוח, שבו הן יכולות לדבר על החיים שלהן. ואז האמת של הזנות יצאה".

והאמת כואבת במיוחד: יותר מ-95 אחוז מהבנות שטופלו בתוכנית עברו פגיעה מינית קשה בילדות,